

U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, složený z předsedy JUDr. Pavla Simona a soudců Mgr. Radovana Havelce, JUDr. Michala Mazance, Mgr. Víta Bičáka, JUDr. Romana Fialy a JUDr. Tomáše Rychlého, rozhodl o návrhu **Městského soudu v Praze, jako soudu rozhodujícího ve správním soudnictví**, na rozhodnutí kompetenčního sporu mezi ním a **Vrchním soudem v Praze**, a dalších účastníků sporu vedeného u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 11 A 219/2018, o žalobě proti rozhodnutí Katastrálního úřadu pro hlavní město Prahu ze dne 17. 3. 2017, čj. V-8614/2017-101, žalobkyně: **V. Ř.**, zastoupená JUDr. Milanem Hulíkem, Ph.D., advokátem se sídlem v Praze 1, Bolzanova 1, a žalovaného: **Katastrální úřad pro hlavní město Prahu, Katastrální pracoviště Praha**, se sídlem Praha 8, Pod sídlištěm 9,

t a k t o :

Příslušný vydat rozhodnutí o žalobě proti rozhodnutí Katastrálního úřadu pro hlavní město Prahu, Katastrálního pracoviště Praha ze dne 17. 3. 2017, čj. V-8614/2017-101, **je soud ve správním soudnictví.**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Podáním doručeným dne 13. 6. 2019 navrhuje senát 11 A Městského soudu v Praze, jako senát projednávající a rozhodující věci správního soudnictví (dále též „správní soud“), aby zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů (dále jen „zákon č. 131/2002 Sb.“), rozhodl spor o pravomoc podle § 1 odst. 1 písm. a) téhož zákona, který vznikl mezi ním a senátem 27 C Městského soudu v Praze, projednávajícím a rozhodujícím věci v občanském soudním řízení, ve věci žaloby, kterou se žalobkyně domáhá zrušení rozhodnutí Katastrálního úřadu pro hlavní město Prahu, Katastrálního pracoviště Praha ze dne 17. 3. 2017, čj. V-8614/2017-101.

[2] Z návrhu na zahájení kompetenčního sporu a předloženého soudního spisu vyplynuly následující skutečnosti:

[3] Žalobou podanou u Městského soudu v Praze, adresovanou jeho „*pracovišti Hyberská*“ (kde v době podání žaloby sídlil úsek správního soudnictví tohoto soudu – pozn. zvláštního senátu), se žalobkyně domáhala zrušení shora uvedeného rozhodnutí žalovaného. Z obsahu žaloby se výslovně (a opakovaně) podává, že je podávána v režimu §

65 a násl. soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Žalobkyně uvedla, že rozhodnutím žalovaného byl proveden vklad do katastru nemovitostí, kterým došlo k výmazu zástavních práv žalobkyně, vážnoucích na blíže specifikovaných nemovitostech ve vlastnictví České republiky – Bytové správy Ministerstva vnitra, s. p. o., nacházejících se v k. ú. Háje. Vkladové rozhodnutí bylo vydáno na základě návrhu České republiky – Bytové správy Ministerstva vnitra, s. p. o., podaného dle § 14 zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (dále jen „katastrální zákon“).

[4] Městský soud v Praze, konkrétně jeho senát 27 C, projednávající a rozhodující věci v občanském soudním řízení, žalobu v řízení vedeném dle části páté občanského soudního řádu (dále též „o. ř. s.“) usnesením ze dne 31. 8. 2017, čj. 27 C 3/2017-10, odmítl. Svůj postup odůvodnil odkazem na ustanovení § 18 odst. 4 katastrálního zákona, podle kterého proti rozhodnutí o povolení vkladu do katastru nemovitostí není přípustný žádný opravný prostředek, ani žaloba podle ustanovení občanského soudního řádu o řízení ve věcech, o nichž bylo rozhodnuto jiným orgánem. Za této situace mu nezbylo, než žalobu podle ustanovení § 250g odst. 1 písm. c) o. s. ř. odmítnout. Proti tomuto usnesení brojila žalobkyně odvoláním, kde mimo jiné uvedla, že si je vědoma nemožnosti přezkoumání zákonnosti rozhodnutí žalovaného v řízení dle části páté o. s. ř. Má však za to, že zasahuje-li toto rozhodnutí do jejích práv, musí existovat „jiný opravný prostředek“, kterým by bylo toto rozhodnutí zvráceno; opačný přístup by vedl k popření jejího ústavně zaručeného práva na soudní ochranu dle čl. 36 Listiny základních práv a svobod. S tímto vědomím úmyslně napadla rozhodnutí žalovaného správní žalobou, adresovanou správnímu úseku městského soudu. Podle jejího názoru však městský soud žalobu svévolně překvalifikoval na žalobu podanou dle § 244 o. s. ř., s čímž nesouhlasí. K odvolání žalobkyně Vrchní soud v Praze usnesením ze dne 15. 8. 2018, čj. 4 Co 274/2017-20, usnesení o odmítnutí žaloby zrušil a věc vrátil Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení. V odůvodnění tohoto rozhodnutí uvedl, že z obsahu žaloby není pochyb o tom, že se žalobkyně nedomáhala soudní ochrany v řízení vedeném dle části páté o. s. ř., ale ochrany ve správním soudnictví; to ostatně žalobkyně výslovně potvrdila i ve svém odvolání. Vrchní soud upozornil, že žalobce je v soudním řízení *dominus litis*, a je tedy pouze na jeho vůli, jakou žalobu a ke kterému soudu podá. Není na soudu, aby (ať již z jakéhokoli důvodu) předmět řízení vymezený žalobou měnil a rozhodoval o něčem, čeho se žalobce nedomáhá a o čem ani řízení není vedeno. Pokud tedy městský soud v dané věci rozhodl o jiné žalobě, než jaká byla fakticky žalobkyní podána (v důsledku čehož rozhodoval i v chybném obsazení), dopustil se vady řízení, jež mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci. Pro další průběh řízení zavázal odvolací soud městský soud právním názorem, že žaloba má být projednána v režimu správního soudnictví; rozhodne o ní (byť i nemeritorně) soud v řádném obsazení, odpovídajícím rozvrhu práce.

[5] Správní senát Městského soudu v Praze (11 A), kterému byla věc senátem 27 C v důsledku rozhodnutí Vrchního soudu v Praze postoupena k vyřízení, s tímto postupem nesouhlasí a svou věcnou příslušnost k vydání rozhodnutí o předmětné žalobě popírá. S odkazem na procesní úpravu upozorňuje, že je-li podána žaloba proti rozhodnutí o vkladu do katastru nemovitostí, jde o spor vyplývající ze vztahů občanskoprávních, a k projednání takové věci je proto založena věcná příslušnost soudů v občanském soudním řízení dle § 244 a násl. o. s. ř. Soudy ve správním soudnictví naproti tomu podle ustanovení § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s. rozhodují o žalobách proti rozhodnutím správních orgánů,

vydaným v oblasti veřejné správy. Věc byla tedy správně projednána civilním senátem městského soudu, do jehož věcné příslušnosti spadá. Na tomto záměru nemohou ničeho změnit ani atributy podané žaloby, na které poukázal ve svém usnesení vrchní soud. Věcná příslušnost soudů v občanském soudním řízení ve věcech vkladu práva do katastru nemovitostí je totiž stanovena zákonem a není tak na vůli žalobce, zda proti provedení vkladu bude brojit správní žalobou podle § 65 a násl. s. ř. s., či žalobou dle části páté o. s. ř. Se změnou právního názoru v otázce věcné příslušnosti soudu došlo až v řízení před vrchním soudem; s jím vysloveným právním názorem senát 11 A nesouhlasí. Navrhl proto, aby zvláštní senát vyslovil, že ve věci žaloby proti rozhodnutí Katastrálního úřadu pro hlavní město Prahu, Katastrálního pracoviště Praha ze dne 17. 3. 2017, čj. V-8614/2017/-101, je příslušný vydat rozhodnutí soud v občanském soudním řízení.

[6] Při řešení vzniklého sporu o věcnou příslušnost mezi soudem projednávajícím a rozhodujícím věci správního soudnictví a soudem projednávajícím a rozhodujícím věci v občanském soudním řízení se zvláštní senát řídil následující úvahou:

[7] Především je nutno uvést, že v dané věci skutečně existuje negativní kompetenční spor mezi soudem v občanském soudním řízení a soudem ve správním soudnictví ve smyslu ustanovení § 1 odst. 1 písm. b) a odst. 2 zákona č. 131/2002 Sb. Tento spor (tedy popření věcné příslušnosti k rozhodnutí věci) ovšem neexistuje mezi správním a civilním senátem Městského soudu v Praze, ale mezi správním senátem městského soudu (11 A) a Vrchním soudem v Praze. Jak bylo uvedeno výše, civilní senát městského soudu svou věcnou příslušnost nepopřel a ve věci rozhodl. Věcnou příslušnost soudů v občanském soudním řízení k projednání a rozhodnutí předmětné věci popřel až Vrchní soud v Praze, jehož právním názorem je vázán jemu instančně podřízený civilní senát (27 C), nikoli však senát správní, neboť soud v občanském soudním řízení nemůže soud vykonávající správní soudnictví v jeho procesním postupu zavazovat. Stranou kompetenčního sporu je tedy senát Městského soudu projednávající a rozhodující věci správního soudnictví a Vrchní soud v Praze, který rozhodoval jako soud v občanském soudním řízení.

[8] Pokud jde o samotné posouzení věcné příslušnosti k projednání předmětné žaloby, zvláštní senát souhlasí s názorem senátu 11 A Městského soudu v Praze, dle kterého je přezkumná pravomoc soudů ve správním soudnictví *per se* vyloučena v případech rozhodnutí, jimiž správní orgán v mezích své zákonné pravomoci rozhodl v soukromoprávní věci [k tomu viz § 2 s. ř. s., § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a § 46 odst. 2, věta první s. ř. s.]; z povahy věci není vyloučena pouze věcná příslušnost správních soudů vyslovit nicotnost takového rozhodnutí (srov. usnesení zvláštního senátu ze dne 5. 3. 2012, čj. Konf 53/2011-25, publikované pod č. 2644/2012 Sb. NSS). Má-li tedy žalobce za to, že jeho (soukromoprávní) věc měla být správním orgánem rozhodnuta jinak, nemůže příslušné správní rozhodnutí napadnout žalobou ve správním soudnictví, ale jedinou cestou je podání návrhu na zahájení občanského soudního řízení dle § 244 a násl. s. ř. s. V nyní projednávané věci tedy není pochyb o tom, že domáhá-li se žalobkyně po soudu odklizení (správně nahrazení) rozhodnutí žalovaného, kterým byl povolen vklad do katastru nemovitostí, nemůže tak učinit cestou správní žaloby, neboť jde o rozhodnutí vydané v soukromoprávní věci (*in concreto* ve věci věcného práva k nemovitosti)

[9] Současně je však třeba přisvědčit názoru Vrchního soudu v Praze, dle kterého obsah žaloby (i procesní stanovisko žalobkyně vyjádřené v jejím odvolání) nevyvolávají žádnou pochybnost o tom, že se žalobkyně domáhala ochrany před zmiňovaným rozhodnutím žalovaného u správního soudu. Žaloba byla výslovně adresována pracovišti Městského soudu v Praze, kde sídlil úsek správního soudnictví, je označena jako žaloba podaná dle § 65 s. ř. s. (což je opakováno i v jejím textu) a její petit neodpovídá žalobnímu návrhu dle § 246 odst. 2 *in fine* s. ř. s. (je navrhováno vydání kasačního – zrušujícího rozhodnutí, jak to předpokládá ustanovení § 65 odst. 1 s. ř. s.). Rovněž v odvolání žalobkyně explicitně potvrdila, že nemínila podat žalobu v režimu části páté o. s. ř., ale že šlo o žalobu správní, neboť si byla vědoma soudní výluky vyplývající z ustanovení § 250g odst. 1 písm. c) s. ř. s., ve spojení s § 18 odst. 4 katastrálního zákona a hledala alternativní cestu soudní ochrany.

[10] Za této situace se zvláštní senát zcela ztotožňuje s názorem vrchního soudu, dle kterého je výlučně v dispozici žalobkyně, jaký typ žaloby podá a ve které větvi soudnictví. Jestliže žalobu formulovala jako žalobu správní a adresovala ji soudu ve správním soudnictví (přičemž neexistují pochybnosti o tom, že takový postup vyjadřuje její vůli, aby věc byla projednána správním soudem), je to správní soud, kdo má o takové žalobě rozhodnout. Uvádí-li senát 11 A Městského soudu v Praze, že nemůže být dáno na vůli žalobkyně, jaký typ soudního řízení pro ochranu svých práv zvolí, lze s ním souhlasit potud, že se žalobkyně nemůže v rozporu s procesními pravidly sama rozhodnout, kdo její věc projedná (tzn. posoudí věcně). Uvedený závěr vrchního soudu ovšem nikterak nepředjímá, zda taková žaloba může být ve správním soudnictví věcně projednána. Právní názor vrchního soudu správní soud nezavazuje k meritornímu projednání žaloby, pouze vyslovuje, že o žalobě jím má být (jakkoli, tedy případně i cestou vydání procesního rozhodnutí) rozhodnuto, neboť jde mimo veškerou pochybnost o žalobu podanou v procesním režimu části třetí hlavy druhé dílu prvního s. ř. s., a je tomuto soudu adresována. Proti takovému závěru nelze ničeho namítat.

[11] Lze tedy uzavřít, že i za situace, kdy je žaloba podána u věcně nepřislušného soudu (a není-li pochyb o vůli žalobce podat jí právě u tohoto soudu), neznamená to, že by se jí takový soud nemusel vůbec zabývat a pouze ji „krátkou cestou“ předat k vyřízení soudu příslušnému. Na tyto případy pamatují příslušná procesní ustanovení (v případě správních soudů § 46 odst. 2). Nyní projednávaná věc je specifická pouze v tom, že nejde o samostatné soudy, jako různé články soudní soustavy ve smyslu institucionálním, ale samostatné soudy ve smyslu materiálním, které existují v rámci jedné soudní instituce. To ovšem na uvedené závěry nemá žádný vliv.

[12] Zvláštní senát proto podle § 5 odst. 1 zákona č. 131/2002 Sb., usnesením vyslovil, že příslušný k vydání rozhodnutí o žalobě v dané věci je správní soud.

[13] Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb., závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, i soudy. Je nyní na senátu 11 A Městského soudu v Praze, aby o žalobě žalobkyně rozhodl.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 25. října 2019

JUDr. Pavel Simon
předseda zvláštního senátu